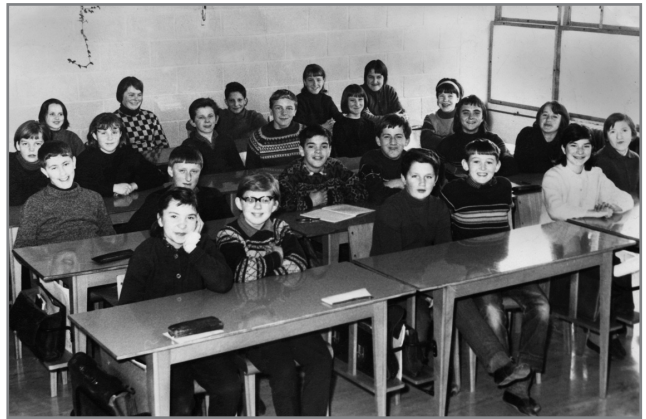

Moji spomini na prigode v šoli

Danes je zopet dan, ko sem polna lepih spominov na čas, ko sem hodila v šolo na Dovje in potem dve leti v Mojstrani. Živo se spominjam tistega lepega jesenskega prvega šolskega dne leta 1958. Vesela sem bila zaradi toliko novih stvari, moja mama Pavla pa je jokala od žalosti.

Ta čas je bil zame res najlepši. Dan za dnem so se na bregu pri naši hiši zbirali otroci iz bližnje okolice, da smo počakali še sošolce iz Zgornje Radovne. Potem pa smo v četici lepo odkorakali v šolo na Dovjem. Šole niso obiskovali le otroci z Dovjega, Mojstrane in Radovne, ampak tudi tisti z Belce, Podkuž in Peričnika, kjer je prelep slap. Pot na Dovje nam ni bila ne kratka in ne dolga. Na klancu, kjer stoji šola, je bil lep razgled. Stavba nekdanje šole še stoji, a služi drugim namenom.

Z mano je potem tri leta hodil v šolo še moj mlajši brat, ki je težko govoril. A bila sva zelo povezana, saj sva od malih nog skupaj prehodila vse dobro in slabo, kar naju je doletelo v življenju. A šola je bila, četudi majhna, tudi prijazna. Imela je štiri učilnice za štiri razrede, od prvega do četrtega. V višje razrede pa so takrat

V učilnici na Jesenicah (Last Marije Skumavc)

hodili na Jesenice, še prej, takoj po vojni, pa tudi v Kranjsko Goro. V vojnem času sta obiskovala šolo tudi moja starejša sestra Jerica in brat Franc. Jerica zaradi zamere do nemške učiteljice šole ni dokončala in se je že kmalu zaposlila v tovarni na Jesenicah. Franc je dokončal štiri razrede na Dovjem, ostale v stavbi jeseniške gimnazije, nato se je v vajeniški šoli izučil za »špenglarja« (kleparja). Čeprav ne poznam obdobja, ko sta bila šolarja moja sestra in brat, pa vem, da je bilo težko, saj sta se morala že kmalu pridružiti očetu Francu pri delu v železarni.

Za mlajšo, povojno generacijo, je bilo že bolje. Takrat so za šolo dobivali pomoč iz Amerike. Čeprav je manjkalo materialnih stvari, pa so bili odnosi zelo dobri, da je vse šlo kot po maslu. Meni je bil pouk zelo všeč, ker sem bila radovedna in sem hotela veliko vedeti. Pa tudi razne vragolije, izleti in potepanja po okoliških hribih so bili na doseg roke, saj smo imeli telovadno vzgojo na prostem v okolici Dovjega in Mojstrane. Že v prvem razredu smo se s tovarišico Silvo Dornik odpravili v Radovno. V spominu so mi ostale še druge učiteljice in učitelji. Ilka Šmid je že kmalu odšla učiti na Jesenice, Nastjo Prešeren še videvam, gospod Gregori nas je učil matematiko, Surjan pa srbohrvaščino. Šolo smo obiskovali en teden dopoldan in en teden popoldan. Učilnica je bila velika, v njej pa je stala velika peč na drva. Hrana je bila za tisti čas že kar dobra. Nisem pa marala mlečnega riža in mlečnega gresa (zdroba), ki so ga kuhali z ameriškim mlekom v prahu, ki mi je bilo preveč sladko. Šolske malice pa so bile po dnevih različne. En dan smo dobili jabolko in kruh, drugi dan mlečni riž, tretji dan dravsko salamo s kruhom ali pa kos mesa, četrti kruh z domačo marmelado in maslom, peti dan kruh z maslom in malo medu, pa spet mlečni gres in tako naprej. Pa da ne pozabim na našo kuharico, gospo Maro, ki nam je stregla. Klicali smo jo

Osnovna šola 16. december v Mojstrani leta 1982

(Fototeka GMJ)

kar Mežnarjeva, saj je bila poročena z mežnarjem dovške cerkve, ki je s pušico pobiral denar ter kopal grobove za pokojne vaščane.

Tudi sošolcev nisem pozabila. Še vedno jih z velikim veseljem srečujem, kljub prehitremu minevanju let. Lepo nam je bilo tudi potem, ko smo se z dovške šole leta 1963 preselili v čisto novo Osnovno šolo 16. decembra v Mojstrani. Ta je bila bolj prostorna. V njej so dobili prostor še fotografski krožek, telovadnica, velika kuhinja, v kateri so pripravljali

boljše in okusnejše jedi. Pogrešala pa sem sprehode na Dovje. A organizirali so nam pohode na Mežaklo, k slapu Peričniku, v Vrata, Zgornjo Radovno in k spomeniku nad Sedučnikom. Spominjam se še šolskih izletov v Begunje in k spomeniku v Dragi, v bolnico Franjo, Postojno in Postojnsko jamo, v Ljubljano, le na Jesenice nismo šli. Tudi Vrba s Prešernovo rojstno hišo je bila vredna našega ogleda. Prav poseben pa je bil končni izlet v osmem razredu, ko smo šli skupaj s šestim in sedmim razredom na dvodnevni potep na Plitvička jezera in preko Velebita v Crikvenico. Takrat sem prvokrat videla morje, v Crikvenico pa sem še v zrelih letih hodila na poletni dopust.

Učenci četrtega razreda šole na Dovjem v šolskem letu 1962-63

(Last Marije Skumavec)

Ob tej priliki naj omenim tudi moje sošolke in sošolce: Maro iz Radovne, Silvo iz Peričnika; Melito, Erno, Simona in Saša iz Mojstrane, brata Mihaela in od mene pol leta mlajšega bratranca Tina (Valentina), Francko z Dovjega, pa sosede Jano, Braneta, Ivana in Jožeta ter Janka in Jožico. Nekateri so že pokojni, a omenjeni še kraljujejo na tem svetu. Lepo je po preteklih petdesetih letih spraviti skupaj naše vezi in spomine. Zahvalim naj se še vsem, ki so mi pomagali iti skozi to obdobje in se jih s hvaležnostjo spominjam.